

CONEGUEM EL NOSTRE PATRIMONI ARTÍSTIC

**Un tresoret de diners procedent
de Montblanc (segle XVI)**

Sofia Mata de la Cruz

Un tresoret de diners procedent de Montblanc (segle XVI)

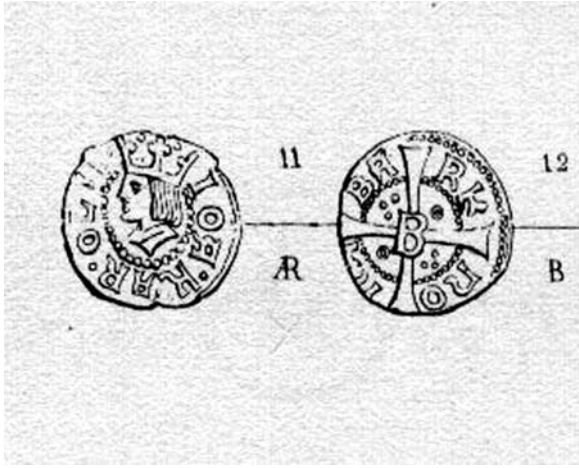
Sofia Mata de la Cruz

S'entén com a *tresoret* la troballa —esporàdica o bé en el decurs d'una excavació programada— d'un conjunt de monedes que en origen haurien estat reunides per alguna persona que per motius diversos les amagà però que mai més no les recuperà. La causa per la qual el propietari de les monedes no les recobrà queda en el camp de l'especulació, però el més probable és que morís sense haver-ne comunicat a ningú l'existència ni tampoc el lloc on les havia amagades.

En el cas que ens ocupa, es tracta d'un tresoret de 261 diners de billó encunyats a la seca de Barcelona a l'època de Joana I i Carles (1516-1555). Les emissions de billó (dobler i diner) es continuaren encunyant a Barcelona fins ben entrat el segle XVI, tal com es feia des dels temps de Ferran II. De la troballa només coneixem les escasses dades que apuntà el donant, segons les quals un pagès de Montblanc hauria trobat els diners, amagats dins d'un tupí, al sòl d'una cabana de la qual n'era el propietari. Foren recollits per P. Roselló, que en féu donació al Museu Diocesà de Tarragona el dia 7 d'agost de l'any 1935.

La descripció numismàtica és la següent:

- Moneda: diner (moneda catalana que equivalia a 20 sous).
- Material: billó (aliatge d'argent i coure, de proporció variable, usat com a metall per a la fabricació de monedes).
- Diàmetre: 10 mm
- Pes: 0,1 g
- Eixos: 1 h
- Anvers llegenda: IOA. KAR. OL. VS.
- Anvers tipologia: bust coronat a l'esquerra. La corona trenca la llegenda.
- Revers llegenda: BA. RK. NO. NA.
- Revers marca secundària: B (al centre de la creu).
- Revers tipologia: creu que talla la llegenda. A les interseccions, en creu, un cercle i tres punts alterns.

Diner de billó de Joana I i Carles

- Estat de conservació: totes les monedes presenten patina i estan desgastades.

L'estat de conservació dels diners indica una circulació anterior intensa i per tant es pot pensar en una recol·lecció peça a peça, possiblement fruit d'un estalvi modest, centrat en un únic tipus de moneda de poc valor.¹

¹ Sobre aquest tipus de monedes: Aloiss HEISS. *Descripción general de las monedas hispano-cristianas desde la invasión de los árabes*. Vol. II, Luis Marquina y Marín editor, Saragossa, 1962, p. 93, n. 11, l. 81-11. Joaquim BOTET SISÓ. *Les monedes catalanes*. Vol. III, Institut d'Estudis Catalans, Barcelona, 1908-1911, p. 20-21, n. 531. Marta CAMPO; Maria CLUA; Teresa MORET: «La moneda a Catalunya». *Prefiguració del Museu Nacional d'Art de Catalunya*. Museu Nacional d'Art de Catalunya / Lunwerg, Barcelona, 1992, p. 521. n. 224. F. CALICÓ; X. CALICÓ; J. TRIGO. *Las monedas españolas desde Fernando e Isabel a Juan Carlos I. Años: 1474 a 1998*. Ed. Xavier Calicó, Barcelona, 1998 (9a ed.), p. 115, n. 202. El propietari els anava amagant en un tupí que mantenia enterrat a la cabana. Quan morí, el tresoret i la seva ubicació romangueren en l'oblit fins a la seva troballa casual en el segle xx.